

dowódców piechoty dywizyjnej za 1936 r.

Lp.	Stopień ----- lokata	Funkcja: Dca p.d.	Nazwisko i imię	Opinia za 1936 r.	Uwagi
1.	Płk.dypl. piech. 37.	1 d.p. Leg.	Przyjałkowski Zdzisław	Ambicja wygórowana i pewność siebie duża, stosunkowo duże odczytanie, szkolne metody pracy w schematycznych ujęciach dobrze opanowane-własnej jednak twórczej pracy niezbyt dużo. Taktycznie poza przeciętność nie występuje. W stosunku do oficerów mało taktowny. Do rzetelnej pracy naogół przykładać się nie lubi. Charakter stara się być szczerzy, otwarty i towarzyski. W postępowaniu swem często nie zachowuje umiaru i koniecznej skromności. /-/ gen. Dąb-Biernacki.	
2.	Płk.piech. 49.	2 d.p. Leg.	Dojan-Surówka Edward Jan	O dobrej woli, lojalny i uczciwy żołnierz. Choć nie przeciążył umysłu wiedzą wojskową, jest bystry i umie tyle ile mu jest potrzebne praktycznie na obecnym stanowisku. Jeżeli tylko-w co wierzę-zdobędzie więcej doświadczenia i rozrusza się /pracuje za wolno-na razie za mało widzi i za mało ma rozmachu, aby zdecydowanie walczyć ze złem zauważonym/-będzie dobrym dca p.d. i odpowie na dywizji. Taktycznie rozsądny-odważny, dobry dca, jako kierownik w szkoleniu dobrze przygotowuje się-brak mu narażenie właściwej metody przekazania tego w sposób wymuszający realne wyniki. /-/ gen. Tokarzewski-Karaszewicz	
3.	Płk.piech. 75.	3 d.p. Leg.	Chilewski Marian	/Gra woj.-marzec 1936r.-dca zmot.d.p./ Pracował tylko w ostatnim dniu, jak zawsze umiejętnie i solidnie. Nie czuje się jeszcze dobrze na stanowisku dcy zmotoryzowanej w.j. /-/ gen. Orlicz-Dreszer.	
4.	Płk.dypl. piech. 17.	4 d.p.	Wolikowski Romuald	/Gra woj.-czerwiec 1936r.-dca d.p./ Nie wykazał ani rzutkości orientacji ani charakteru. /-/ gen. Bortnowski. Charakter prawy; poważny, opanowany, spokojny dowódca; nie zdradza nerwu, ale za to dobre przygotowanie, wiedzę i znajomość regulaminów posiada w wysokim stopniu; wartości taktycznych w wyższym stopniu dotychczas nie ujawnił, ale zapowiada się bardzo dobrze, wyraźnie poszukuje już śmielszych i indywidualnych decyzji oraz myśli przewodnich z polotem; przydatność służbowa na obecnym stanowisku bez zastrzeżeń, jest bardzo dobrym pomocnikiem i zastępcą dowódcy dywizji zarówno pod względem wyszkoleniowym, jak i wychowawczym; już w roku ubiegłym oceniłem go jako kandydata na stanowisko dowódcy dywizji, ocenę tą mogę w tym roku podtrzymać z całą sumiennością. /-/ gen. Kwaśniewski.	
5.	Płk.piech. 26.	5 d.p.	Bittner Ludwik	Zdolności taktyczne przeciętne. Duże doświadczenie wojenne i pokojowe na poziomie dcy pułku i p.d. Dużo umie i stale pracuje nad sobą. W trudnych sytuacjach spokojny i opanowany. W boju można na nim polegać. Sądzę, że pomimo przeciętnych zdolności da sobie radę z dywizją w czasie pokoju i nie zawiedzie na wojnie. Nadaje się na dca dywizji. /-/ gen. Fabrycy.	
6.	Płk.dypl. piech. 47.	6 d.p.	Cwiertniak Józef Stefan	/Gra woj.-marzec 1936r.-dca dyw.str.czerw./ Wybitna logika, spokój i wysoce realna ocena położenia, środków własnych i innych elementów czyni płk. Cwiertniaka bardzo cennym dca w.j. /-/ gen. Berbecki. Osobiste wartości charakteru dodatnio wyróżniają tego oficera mimo przeczulonej ambicji. Inteligentny, umiejętnie pracuje nad sobą. Zdolności taktyczne, dowódcze i organizacyjne b.dobre. Wyniki wychowawcze tylko dobre z powodu powierzonego stosunku do młodych oficerów, spowodowanego przesadnym liczeniem się z pośrednimi szczeblami przełożonych. Nadaje się na dca dywizji i do prac kwatermistrzowskich. /-/ gen. Norwid-Neugebauer.	

Lp.	Stopień ----- lokata	Funkcja: Dca p.d.	Nazwisko i imię	O p i n i a z a 1936r.	U w a g i
7.	Płk.dypl. piech. 78.	7 d.p.	Maczek Stanisław Władysław	W charakterze stosunku do przełożonych i podkomendnych przebija forma określonego dopasowywania się do ich myśli lub nastroju. Mogłoby to wzmocnić walory wychowawcze, gdyby szło równoległe z wolą energicznego wykonania. Ogólna wiedza, inwencja taktyczna, użycie głównych broni, wyrobienie realizmu w ocenie sytuacji - dobre. Niewyrównane metody szkolenia na wyższym poziomie. Łatwość uczenia się i zdobywania doświadczenia. Może samodzielnie dowodzić w.j. /-/ gen.Norwid-Neugebauer.	
8.	Płk.dypl. piech. 82.	8 d.p.	de Laveaux Ludwik	Charakter trochę skryty nie reprezentuje waloru siły dowodzenia. Ulega sugestiom, które osłabiają intensywność pracy. Ideowy, odcytany i wyrobiony formami człowiek. Życzliwy i miękki stosunek do ludzi obniża ocenę właściwego wykonania zarządzeń, wychowania i nadzoru nad podkomendnymi. Taktycznie przeciętny. Decyzje ślamazarne i opóźnione, teoretycznie słuszne, lecz słabo uwzględniają kalkulację czasu i psychikę wykonawców. Małe doświadczenie w prowadzeniu i tworzeniu współdziałania broni głównych. Ponieważ pracuje nad sobą może braki formalne uzupełnić. Stanowi typ o przeciętnych wartościach wyższego dcy. /-/ gen.Norwid-Neugebauer.	
9.	Płk.dypl. piech. 64.	9 d.p.	Engel-Ragis Leopold Marcin	Zrównoważony, poważny oficer; umysł refleksyjny; powolna decyzja i nawet ostrożna. W dziedzinie wykonawczej konsekwentny. Wymagający od podkomendnych. Wyszukanie opanowane. Bronie uparcie swego punktu widzenia. W rozkazodawstwie pewne jeszcze luki, choć z zagadnieniami na szczeblu dywizji daje sobie radę. Ogólnie wartościowy oficer, na obecnym stanowisku p.d.-odpowiada b. dobrze, z czasem będzie mógł dowodzić dywizją. B.dobry. /-/ gen.Piskor.	
10.	Płk.piech. 87.	10 d.p.	Zientarski Jan	Charakter: bardzo pracowity i pedantyczny. Uparty, nie znośący innego zdania. Szorstki i nie bardzo lubiany przez oficerów. Przydatność służbowa: b.dobry pomocnik dcy dywizji. Wartość taktyczna: doświadczony i wykształcony. Skłonny do trochę szkolnych decyzji. Operuje tylko regulaminem, nie lubiący modyfikacji narzucanych terenem i sytuacją. Dalsze użycie: jak dotychczas. /-/ gen.Knoll.	
11.	Płk.piech. 93.	11 d.p.	Janowski Julian	Oficer znany mi dobrze z czasów naszej wojny. Już wtedy kilkakrotnie dowodził w zastępstwie pułkiem, wywiązując się zupełnie dobrze z postawionych mu zadań. Ma charakter i nerw taktyczny, dobrą orientację oraz upór i energię w wykonaniu. Duża lojalność i dyscyplina bojowa. W pracy pokojowej jeszcze nie poznałem. /-/ gen.Fabrycy.	
12.	Płk.dypl. piech. 67.	12 d.p.	Mozdyniewicz Mieczysław Stan	Bardzo dobry dowódca p.d. Taktycznie zdolny. Szybka orientacja. Mocny charakter i wogóle duże walory dowódcy. Bardzo dobry wychowawca. Na jego pracy i na jego meldunkach można całkowicie polegać. Jest to w niedalekiej przyszłości dobry kandydat na dowódcę dywizji. /-/ gen.Fabrycy.	
13.	Płk.piech. 54.	13 d.p.	Werobej Józef	/Gra kwat.w DOK.II.-marzec 1936r.-dca w.j.piech./ Opanowanie sytuacji i powiązanie jej z potrzebami materiałowymi dobre. Wyróżniających się wartości do gry nie wniósł. /-/ gen.Norwid-Neugebauer. /Cwicz.m-dyw.Nr.2.w 1936r.- dca zgrupowania/ Dowodził zgrupowaniem o sile prawie dywizji piechoty. W pierwszym dniu ćwiczeń pracował bardzo poprawnie, w drugim popełnił kilka poważnych błędów w organizacji działań. Pomimo to na tle nerwowej i chaotycznej pracy innych wyróżniał się korzystnie spokojem, rozumą i przemyśleniem pracy. O ile mam sądzić na podstawie jednych ćwiczeń, jest to naprawdę bardzo dobry dowódca i kandydat na dywizjonera. Pomimo błędów pracę jego oceniam na ogół dodatnio. /-/ gen.Fabrycy. B. dużo zdrowego zmysłu, inteligencja średnia, charakter twardy, b.konsekwentny, b.ambitny. Dobry typ dowódcy bojowego. Po pewnym jeszcze opanowaniu współdziałania broni, będzie mógł dowodzić dywizją. /-/ gen.Burhardt-Bukacki.	

Lp.	Stopień ----- lokata	Funkcja: Dca p.d.	Nazwisko i imię	Opinia za 1936 r.	U w a g i
14.	Płk.dypl. piech. 85.	14 d.p.	Kaliński Władysław	/Gra woj.-marzec 1936r.-dca d.p./ Wykazał dużą wiedzę i umiejętność równej i sta- rannej pracy. Potrzebuje praktyki w dowodzeniu większą jednostką. /-/ gen.Orlicz-Dreszer. /Gra kwat.W DOK.VII.-luty 1936r.-dca d.p./ Przewidywania pracy i potrzeb w.j. dobre. Znajomość regulaminów i zastosowanie odpo- wiednie. /-/ gen.Norwid-Neugebauer.	
15.	Płk.piech. 73.	15 d.p.	Skroczyński Albin	/Gra woj.-czerwiec 1936r.-dca d.p./ Nie dorósł do dowodzenia dyw.ani moralnie ani umysłowo.Drobiazgowy,nie opanowuje całości. Melduje nieścisłe,niedokładnie i często nie- prawdę,aby dziarsko! Nie budzi zaufania.W po- łożeniu ciężkiem traci się. /-/ gen.Bortnowski. Oficer pracowity,ambitny,w pracy bardzo dro- biazgowy.Szuka rozwiązań odpowiadających prze- łożonemu.Dywizją dowodzić potrafi.Poczynił olbrzymie postępy w technice pracy dcy tak w pracy na polu wyszkolenia jak i dowodzenia. Z ostateczną opinią dotyczącą charakteru,mu- szą się chwilowo wstrzymać. /-/ gen.Bortnowski.	
16.	Płk.piech. 23.	16 d.p.	Oziewicz Ignacy	/Gra woj.-czerwiec 1936r.-dca d.p./ Dowodzi dywizją spokojnie,celowo i zwarcie. B.dobry dca. /-/ gen.Bortnowski. Dywizję opanowuje.Duże doświadczenie,jasna myśl i zdecydowany charakter czynią zeń dobre- go dce p.d.,który może dowodzić dywizją tak w czasie pokoju jak i na wojnie. /-/ gen.Bortnowski.	
17.	Płk.dypl. piech. 66.	17 d.p.	Tarczyński-Alf Tadeusz Władysław	/Gra kwat.w DOK.VII.-luty 1936r.-dca d.p./ Ogólne zarządzenia odpowiadały myśli prze- wodniej.Plan działania łączył się z materia- łowym planowaniem. /-/ gen.Norwid-Neugebauer. Wziął się energicznie do pracy.Dobrze zorien- towany we wszystkich szczegółach pracy.Tak- tycznie decyzja dobra, brak jeszcze energii i konsekwencji w wykonaniu.Na wyższe stano- wisko z tego względu jeszcze nie nadaje się. Wybitny ideowiec,świetny wychowawca,byłby dobry na szkołę oficerską. /-/ gen.Burhardt-Bukacki.	
18.	Płk.dypl. piech. 41.	18 d.p.	Bardel Euzebiusz Walerian dr	Inteligencja b.wysoka i głęboka,duże oddanie się służbie i pracy wojskowej.Charakter usta- lony,prawy i wysoce ideowy.Taktycznie wiado- mości są duże i poważne. Metody szkolenia ofi- cerów nie są całkowicie opanowane ,orientuje się jednak szybko i wykazuje dużo zapału. W dowodzeniu wykazuje duże opanowanie ,ale jeszcze nie całkowite; metody pracy dcy wyższe- go nie są całkowicie opanowane. Ostatecznej oceny wydać nie mogę,gdyż zbyt mało obserwo- wałem. /-/ gen.Dąb-Biernacki.	
19.	Płk.dypl. art. 8.	19 d.p.	Kowalski Wincenty	Również /jak płk.dypl.Bołtuć/ taktycznie b.do- bry,lecz o zupełnie innym typie;myśl każda głę- boko przepracowana,przeanalizowana i uzasad- niona.Brak błyskotliwości.Wiedza taktyczna jest rzeczywiście opanowana.Inteligencja wy- soka i wszechstronna.Charakter ustalony,prawy. W pracy swej sumienny,lecz lubi układać syste- matycznie i gruntownie przepracować każdą rzecz.Metody dowodzenia wyższego opanowane cał- kowicie.B.dobry. /-/ gen.Dąb-Biernacki.	
20.	Płk.dypl. piech. 35.	19 d.p.	Bołtuć Mikołaj	Taktycznie bardzo dobry,o dużej inicjatywie i śmiałości decyzji.We wszystkich swych prac- kach taktycznych odznacza się chęcią osiągnię- cia najwyższych zadań.Umysł rzutki i jasny. Charakter ustalony i pewny.Ambicja pracy du- ża,jak również i poczucie obowiązku.Do dowo- dzenia wyższego przygotowany całkowicie.B.do- bry. /-/ gen.Dąb-Biernacki.	

Lp.	Stopień ----- lokata	Funkcja: Dca p.d.	Nazwisko i imię	Opinia za 1936 r.	U w a g i
21.	Płk.dypl. piech. 83.	20 d.p.	Dudziński Franciszek Kazimierz	/Gra kwat.w DOK.IX.-marzec 1936r.-dca d.p./ Wytyczne i decyzje przyjęte słuszne.Starannie sprawdzał możliwość wysiłku dla w.j. /-/gen.Norwid-Neugebauer. Służbista, lojalny, niezmiernie pracowity i punktualny.Formy taktyczne opanowane b.do- brze.Skłonności raczej do walki regularnej, organizowanej.W dowodzenie wnosi dużo energii i temperamentu.Wartości wykonawcze b.duże.Na obecnym stanowisku b.dobry; da sobie radę z czasem z dowodzeniem dywizji. /-/ gen.Piskor.	
22.	Płk.art. 16.	20 d.p.	Epler Adam Józef Aleksander	/Gra woj.-marzec 1936r. -dca art.gr.op.str. nieb./. Jako artylerzysta wyszkolony b.dobrze.Prak- tyczny i przewidujący.Doskonały współpra- cownik.Ocena położenia słuszna.Decyzja prze- myślana i trafna. /-/ gen.Piskor. Bystry, inteligentny oficer.Taktyka artylerii opanowana.W dowodzeniu - nie obserwowałem go jeszcze. /-/ gen.Piskor.	
23.	Płk.piech. 18.	21 d.p.	Wir-Konas Alojzy	Charakter:energiczny i uparty. Lojalny tylko względem mocnego i stanowczego przełożonego. Przydatność służbowa:bardzo dobry pomocnik dca dywizji.Wartości taktyczne:utalentowany z dużą praktyką bojową.Rozwinął się b.do- brze.Dalsze użycie:nadaje się na dowódcę dy- wizji. /-/ gen.Berbecki.	
24.	Płk.dypl. piech. 58.	22 d.p.	Durski-Trzasko Zygmunt	Jako dowódca - nie obserwowany.Jako uczest- nik w kierownictwie ćwiczeń wykazał duże wa- lory wykładowcy o łatwej wymowie i jasnym wykładzie, przy sumiennym opracowaniu tematu pod względem historycznym.Úmysł raczej anali- tyczny-bez większej zdolności do syntezy. Zdradza dużą inteligencję wrodzoną.Przepra- cowywać się nie lubi. /-/ gen.Narbut-Łuczyński.	
25.	Płk.dypl. piech. 91.	23 d.p.	Powierza Władysław Paweł	Charakter:wysoce zrównoważony, lojalny i su- mienny.Rycerski i szczery.Przydatność służ- bowa:bardzo dobrze dopomaga swemu dca dywizji w wyszkoleniu i wychowaniu.Wartości taktyczne: wyszkolony i potrafi swą wiedzę zastosować w polu logicznie i konsekwentnie.Dalsze uży- cie:na obecnym stanowisku./-/gen.Berbecki.	
26.	Płk.piech. 77.	23 d.p.	Klaczyński Wacław Michał	Charakter:żołnierski i szczery., lecz nie zaw- sze opanowany. Przydatność służbowa:bardzo ser- decznie i sumiennie poświęcił się swym trud- nym zadaniom.Wartości taktyczne:uporczywy i wytrwały w przeprowadzeniu zamiaru.W polu orientuje się szybko,zrobił duże postępy. Dalsze użycie:na obecnym stanowisku. /-/ gen.Berbecki.	
27.	Płk.piech. 69.	24 d.p.	Grot Leon	Taktycznie dobry-b.inteligentny. Jako dowód- ca zbyt miękki i łagodny. Pożądane przeniesie- nie na równorzędne stanowisko do innej dy- wizji piechoty, bo dwóch takich miękkiach na dywizję, przywykłą do silnej ręki, to za dużo. /-/ gen.Burhardt-Bukacki.	
28.	Płk.dypl. piech. 63.	25 d.p.	Kossecki Stefan	Bardzo opanowany o wysokim poczuciu obowią- zku; pracuje ideowo - posiada dar instruktyn- wego przeprowadzenia ćwiczeń - taktycznie wy- robiony; decyzja powolna lecz trafna.Posiada duże doświadczenie bojowe.Nadaje się na dca dywizji piechoty.Zdolności przeciętne. /-/ gen.Rommel.	
29.	Płk.dypl. piech. 45.	26 d.p.	Hulewicz Bohdan Juliusz	Oficer o głębokiej inteligencji i dużych zdolnościach, które jednak nie przejawiają się specjalnie w dziale wojskowym.Prawy cha- rakter i lojalny podkomendny.W okresie spra- wodawczym widziałem płk.Hulewicza w charak- terze dowódcy tylko na jednym ćwiczeniu aplika- cyjnym, w którym nie wykazał umiejętności real- nej oceny możliwości wojsk. Przypisując nawet nierealne rozwiązanie szablonowemu zastosowaniu ostatnich poglądów o opóźnianiu ogniowym, to jed- nak wydaje mi się, że płk.Hulewicz nie stoi jesz- cze na poziomie wymaganym od dowódcy broni po- łączonych w polu. Ostateczną opinię mogę wydać dopiero po bliższym poznaniu tego oficera w cha- rakterze wyższego dowódcy. /-/gen.Kutrzeba.	

Lp.	Stopień ----- lokata	Funkcja: Dca p.d.	Nazwisko i imię	Opinia za 1936 r.	U w a g i
30.	Płk.dypl. piech. 81.	27 dp.	Kawiński Gwido	Charakter prawy, solidny, szczery, prosty, koleżeń- ski; przejawia wyższe wartości taktyczne; bardzo trafnie ocenia warunki położenia i terenu; bar- dzo konsekwentny w rozumowaniu, spokojny, a jednak z nerwem i połotem; bardzo instruktywnie pro- wadzi ćwiczenia; posiada gruntowną wiedzę i opa- nowanie regulaminów; wychowawczo bez zarzutu; na stanowisku dowódcy piechoty dywizyjnej od- powiada bardzo dobrze; przypuszczam, że będzie dobrym kandydatem na dowódcę dywizji piechoty. /-/ gen.Kwaśniewski.	
31.	Płk.dypl. piech. 44.	28 d.p.	Brzechwa-Ajdukiewicz Adam	/Gra woj.-marzec 1936r. - dca d.p./ Posiada dużą inicjatywę i rozmach oraz energię. Pracował umiejętnie i wydawał decyzje naogół trafne. /-/ gen.Orlich-Dreszer.	
32.	Płk.dypl. piech. 51.	29 d.p.	Furgalski Teodor Wiktor	Poważny, ideowy, lojalny i sumienny. Pracuje szybko i dokładnie. Taktycznie bardzo dobry. Zna ludzi i umie ich użyć do pracy. Organi- zator, administrator i dowódca bardzo dobry. Wybitnie odpowiada na obecnym stanowisku. Na- daje się na dcę dywizji. Zdolności ponad prze- ciętne. /-/ gen.Rómmel,	
33.	Płk.piech. 24.	30 d.p.	Kalabiński Stanisław	Zdolny i inteligentny. Pracowity i sumienny. Charakter bez szczególnych wad i zalet; indy- widualność przeciętna, mało imponująca, siła od- działywania na podwładnych niewielka. Tempe- rament spokojny; opanowany, usposobienie fleg- matyczne, nieco ociążałe. Dobrze uporządkowana głowa, taktycznie uzdolniony; ma zadatki na wyż- sze dowodzenie. Jako dowódca liniowy i orga- nizator wyszkolenia posiada dużą rutynę. Są- dzę, iż może być niezłym dowódcą dywizji.	